

Posudek diplomové práce Veroniky Novákové „Identifikace autora ve forenzní lingvistice“

Diplomová práce Veroniky Novákové je věnována nesporně zajímavé a důležité, avšak poměrně málo známé a probírané problematice. Autorčiným cílem bylo představení historických a teoretických aspektů forenzní lingvistiky (resp. jedné její složky, která se zaměřuje na identifikaci autorství psaných textů) a ukázání jejích postupů prostřednictvím analýzy a komparace vybraných textů.

Při přípravě diplomové práce musela autorka překonávat řadu komplikací a je třeba hned říci, že se s nimi vyrovnala dobře. Jde např. o relativně malé množství dostupné odborné literatury – to bylo možno kompenzovat konzultacemi s odborníci na forenzní lingvistiku a soudní znalkyní Václavou Musilovou, která autorce práce poskytla četné rady a informace. Závažný problém byl spojen s tím, že podkladem pro analýzu se nemohly stát autentické materiály z kriminalistické a soudní praxe, neboť jejich využití je vázáno na status soudního znalce a není možno je zveřejňovat; jako východisko tak musely být zvoleny texty veřejně přístupné. Autorka vhodně vybrala pozoruhodné příspěvky z internetových blogů a fundovaně na ně aplikovala postupy forenzní lingvistiky, takže v rámci práce vytvořila přesvědčivý „fiktivní případ“ včetně konečného znění znaleckého posudku.

Teoretická část práce (s. 9–30) přehledně shrnuje důležité informace o vývoji a metodách forenzní lingvistiky. Podnětná jsou mj. upozornění na rozdíly mezi územ „vlastní“ lingvistiky a zvyklostmi lingvistiky forenzní (např. chápání „jazykového znaku“). Ke kapitole, která je věnována úloze stylotvorných faktorů a která do značné míry vychází z příručky *Současná stylistika* (2008), je možno podotknout, že bychom měli počítat s rozdílem mezi dichotomií veřejnost – soukromost a dichotomií oficiálnost – neoficiálnost, i když se tato diference mnohdy zanedbává.

Vlastní analýza „fiktivního případu“ (s. 31–69) je rozsáhlá, pečlivá a soustavná, autorka přitom své závěry důsledně dokládá materiálem a připojuje i kvantitativní údaje. Zároveň se ovšem opět projevují různá specifika forenzní lingvistiky, která mohou být zdrojem otázek či připomínek. Jde např. o rozlišování jednotlivých jazykových rovin i pořadí výkladů o nich. Interpunkční znaménka jsou probírána v rámci syntaktické roviny, ale např. hromadění otazníků či vykřičníků je asi čistě grafickou záležitostí. Výklad o adverbích zahrnuje i mnoho částic. I když hranice je zde někdy neostrá a poznámka pod čarou na přihlížení k částicím upozorňuje, bylo by asi vhodné kapitolu výslovně nazvat „Adverbia a částice“. Vzniká také otázka, zda je v daném případě na místě mluvit o „formální rovině“,

protože tu nejde o složku jazyka, ale o určitý způsob vnější úpravy písemností. Tyto jednotlivosti ovšem rozhodně nesnižují celkovou úroveň analýzy a přesvědčivost podaných výsledků (jež jsou na závěr shrnuty do přehledné tabulky).

Po jazykové a formální stránce má diplomová práce velmi dobrou úroveň, i když občas můžeme v textu najít jednotlivé nedostatky v interpunkci nebo literní chyby. V poznámkách pod čarou opakovaně chybí velké písmeno na začátku výpovědi a nejednou rovněž tečka na jejím konci. Někde se také autorka nevyhnula nápadnému opakování stejného slova (sloveso *zabývat se* na s. 7, 9).

Celkově je práce připravena fundovaně a pečlivě a v plné míře splňuje požadavky kladené na diplomové práce. Doporučuji ji proto k obhajobě.

Navrhované hodnocení: výborně.

V Praze dne 4. září 2014

Prof. PhDr. Petr Mareš, CSc.,
ÚČJTK FF UK